

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

9. An si Parochus portet domi oleum Extremæ-Vnctionis, timens de nocte ad moribundum vngendum vocari, secluso scandalo, peccet mortaliter? Et quid si post vnctionem factam, vt se citius expediat, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

teram enim illo vti oleo, quod ipsi signo Crucis benedicbant. Ita Bellarminus.

RESOL. VI.

An vna gutta olei sit sufficiens in vnaquaque vnctione, ad conferendum Sacramentum Extremæ-Vnctionis? Ex quo inferitur, vnam guttā aquæ sufficere ad validitatem Baptismi. Ex par. 3. tit. 4. Ref. 176. alias 177.

§.1. Negatiuam sententiam docet Filliucius tom. 1. tract. 3. cap. 4. num. 78. vbi sic asserit: Dico quamlibet vnctionem tantam esse debere, quanta satis est, iuxta communem modum loquendi. Verum vt ratione vnctionis attingat in particulari, non videtur satis vna guttā olei stillare, sed opus est perfundere partem sensus, id enim est vngere, ita ille.

2. Sed pro probabilitate partis affirmatiuæ habeo validum argumentum; nam ex doctrina Reginaldi in praxi, tom. 2. lib. 28. cap. 9. num. 13. Suarez, & aliorum, id quod de quantitate aquæ circa Sacramentum Baptismi asseritur; hoc etiam de quantitate olei circa Sacramentum Extremæ-Vnctionis afferendum est; sed probabiliter multi DD. vt supra visum est, tenent vnam guttam aquæ sufficere ad validitatem Baptismi. Ergo vna stilla olei dicitur etiam vngere. Sed tu Lector cogita.

Supr. in ref. que hic est in tom. 1. tr. 1. Ref. 10. §. 1. & 2. & in aliis eius primæ annot.

RESOL. VII.

Quidam Sacerdos vnxit infirmum cum oleo veteri, quæritur, an peccauerit mortaliter? Ex quo sequitur esse peccatum mortale, vel oleum benedicere alio die, quam Feria quinta Parasceses, vel illud singulis annis non renouare. Et notatur, quod si Sacerdos per errorem vngeret infirmum non oleo, sed sacro Chrismate nihil esse repetendum. Ex p. 3. tit. 4. Ref. 175. alias 176.

§.1. Affirmatiuam sententiam docet Zambrianus de casibus occurrentibus tempore mortis, cap. 5. dub. 4. num. 5. & seq. vbi num. 14. sic concludit: Ex dictis sequitur esse peccatum mortale, vel oleum benedicere alio die quam feria quinta, vel illud singulis annis non renouare, vel veteri vti extra necessitatem. Ita ille.

2. Sed hæc aliquibus non probantur, nam vt ait Ledesina in sum. tom. 1. de Sacram. Extremæ-Vnct. cap. 2. in fine. [No es cierto que aya precepto de renouar el azyete de los enfermos cada año, aunque se suele hazer así: Pero de la Chrisma se halla claro precepto del derecho de que se renueue.] Et Henriquez lib. 3. cap. 8. num. in fin. asserit absolutè, quod non est de præcepto renouare oleum singulis annis. Ex his aliquis probabiliter posset respondere, non peccasse mortaliter supradictum Sacerdotem vngentem infirmum oleo veteri. Sic determinauit Henriquez lib. 2. cap. 29. num. 3. vbi ait, quod non prohibetur vngere infirmos veteri oleo, & in glossa, littera P. notauit ita Theologos, & vtriusque iuris peritos Salmanticenses post longam consultationem determinasse.

3. Sed mihi magis placuit prima sententia, non tamen damno sententiam Henriquez, renouandum esse quotannis oleum infirmorum, & vetus comburendum in Ecclesia, vel in piscinam iniiciendum; si verò non sit aliud oleum, nisi vetus, potest instante morte fieri cum illo Extremæ-Vnctio, & ad hunc finem seruari debet vetus, quousque nouum habea-

Sup. hoc in Ref. 1. not. præteritæ §. Item poterit. ad med.

tur: vide etiam Layman in Theol. Moral. lib. 5. tr. 8. cap. 2. num. 4. qui etiam num. 3. adnotat, quod si Sacerdos per errorem vngeret infirmum, non oleo, sed sacro Chrismate, probabiliter dici posse videtur nihil esse repetendum, sed rem Domino commendandam; tum quia plerumque non posset fieri iterata vnctio sine scandalo, tum quia valde probabile est, Sacramentum Extremæ-Vnctionis valde conseruari in materia sacri Chrismatis. Ita Layman.

RESOL. VIII.

An moribundo sit ministranda Extremæ-Vnctio cum oleo alterius anni? Et docetur, virgente articulo mortis, per se posse Sacramentum Extremæ-Vnctionis breuissima, & tenui linitione vnius oculi, auris, manus, narium, & etiam absque signo Crucis, & sub vna formula communi: Per istam sanctam vnctionem, &c. Et an sit necessaria vnctio pedis? Ex p. 5. tit. 3. Ref. 179.

§.1. Licet non videatur à peccato excusandus Sacerdos, qui ministraret hoc sacramentum cum oleo veteri, nā debet esse benedictum coenone, vt habetur in cap. literis, de consecrat. dist. 3. tenent vbi necessitas virgeret, poterit Parochus vngere moribundum oleo veteri, & ita declinat sacre ad finem Congregatio Episcoporum die 20. Martij 1590. vbi sic Gauanto in ambir. Episcop. ver. Extremæ-Vnctio num. 10. & docet Emanuel Sā ver. Extremæ-Vnctio num. 6. Zambrianus de sacrament. Extrem. Vnct. cap. 4. dub. 4. num. 15. & doctissimus Barbosa de officio Parochi, cap. 22. num. 25. vbi num. 30. rectè aduertit cum multis Doctores in casu necessitatis, eo quod periculum sit in mora, posse Sacerdotem sine culpa vngere vnam aurem, vnam manum, aut vnam oculum, & tunc causa celebrandi propter periculum instantis mortis, vnctiones sine Cruce fieri nihil obstat. Et ideo non grauatur etiam hic apponere authentice. Item Villalobos tom. 1. tract. 10. dist. 3. num. 3. vbi sic ait. [Que harà el Sacerdote quando ve al enfermo que está agonizando con peligro de morir antes de recibir todas estas vnctiones. Respondeo, que en tal caso vnja todos los organos de los cinco sentidos, los quales estan en la cabeça, excepto el recto, y para el basta vngir vna mano, diziendo: Per istam sanctam vnctionem & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Dominus quicquid peccasti per visum, auditum, gustum, odoratum, & tactum. Lo qual puede hazer breuemente tocando los organos de los sentidos, sin detenerse a hazer cruces, y en tal caso las preces que se auian de dezir primeramente, las dirà despues. Mas esto no lo ha de hazer comunmente, sino en caso de tan grande aprieto, como queda dicho, y si tuuiere lugar añade: Quicquid peccasti per gressum, y vnja vo pie, que ay sententia de algunos Doctores que diga, que esto es necesario.] Ita ille. Vide etiam meiplum in 3. part. tractat. 4. resolut. 168. & Tannerum tom. 4. dist. 7. quaest. 1. dub. 1. num. 19. vbi docet, virgente articulo mortis per se posse Sacramentum Extremæ-Vnctionis breuissima, & tenui linitione vnius oculi, auris, manus, narium, & oris, etiam absque signo Crucis, & sub vna formula communi: Per hanc sacramentum vnctionem, &c.

RESOL. IX.

An si Parochus poterit domi oleum Extremæ-Vnctionis ministrare?

AN TOY
Opera
Tom. 1.
E III

nis timens de nocte ad moribundum vngendum vocari, secluso scandalo, peccat mortaliter? Et quid, si post Vnctionem factam, ut se citius expediat, Parochus non referat oleum ad solitum locum? Et docetur non debere Parochum sine lumine Extremam-Vnctionem deferre? Et notatur, urgente periculo mortis, posse Sacerdotem sine Ministro administrare hoc Sacramentum, atque etiam sine alia solita precatione præuia? Ex part. 5. tr. 3. Ref. 91.

manum, narem, & os, vnica sententia partialium omnium formatum sententias complectente inungerem, dicendo: Per istas sanctas vnctiones, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Deus quidquid per visum, auditum odoratum, gustum, & tactum deliquisti. Vide Zambranum de casu tempore mortis, cap. 5. num. 9. Andream Victorem de sacram. Extreme vnctionis, fol. 66. & Suarez in 3. part. tom. 4. disp. 41. sect. 2. num. 7. & 8. Coninch, & Layman vbi supra.

Ref. & §§. eius prima not.

3. Notandum est tamen hic obiter, quod etiam extra casum necessitatis si Sacerdos faceret vnctiones, non in forma Crucis, minimè lethale peccatum committeret. Ita Zambranus vbi supra, num. 22. & Suarez disp. 40. sect. 2. num. 3.

Sup. hoc infra in Ref. 18. per tota. & in alio §. eius annot. & pro casu necessitatis in aliis Ref. & diuersis §§. huius tract.

§. 1. Negatiue responderet Barbosa de officio Parochi, cap. 22. num. 44. vbi docet non debere Parochum sine lumine Extremam-Vnctionem deferre, obseruando in hoc proprij Episcopatus constitutiones, & existimat venialiter tantum peccare illum, qui sic ferret sine causa; qui verò cum causa, nullatenus. Et addit, (seclusa Episcopi constitutione) non bene agere eundem Parochum timentem de nocte se vocandum pro infirmo periculo, si vespere ferat oleum Extremæ-Vnctionis ad suum cubiculum, ut vocatus expediri vadat, vel si de nocte reuersus ab vnctione infirmi, ut se citius expediat, oleum non referat ad solitum locum, sed retineat domi vsque mane, nullum tamen credit peccatum mortale contrahere contra scandalum, vel periculum alicuius irruentis. Ita Barbosa.

2. Notandum est etiam hic obiter quod ex multis docet Tannerus tom. 4. disp. 7. quest. 1. dub. 3. num. 83. urgente periculo mortis posse Sacerdotem sine ministro administrare hoc sacramentum, atque etiam sine alia solita precatione præuia.

Sup. continetur in hoc §. magis lucè intra in Ref. 19. §. 1. & 2. & in alio v. n. eius prime annot.

RESOL. XI.

An liceat ministrare infirmo peste laboranti Extremam Vnctionem vngendo vniciu corporis sensum v. g. manum solum, vel oculum solum, ac vti forma verborum generali. Per istam sanctam vnctionem indulgeat tibi Deus quidquid peccasti per visum, auditum, odoratum, gustum, & tactum? Et in §. ultimo huius Resolutionis assignantur tres casus, in quib. salte Sacramenti illud posset à Sacerdote per vniciu vnctione perfici? Ex p. 5. tr. 3. Ref. 80.

§. 1. Negatiuam sententiam docet Philibertus Marchinus de peste part. 3. cap. 6. num. 16. vbi docet multo verius esse ac tutius vnctionem quinque sensuum esse de necessitate Sacramenti; consequenter etiam grassante peste omnes quinque vnctiones esse adhibendas, vel potius hoc Sacramentum omittendum. Huic conclusioni multum suffragatur Florentinum in Decreto Eugenij, vbi agens de hoc Sacramento tradit materiam illius remoram esse oleum oliuarum, proximam esse vnctiones in oculis propter visum, in auribus propter auditum, in naribus propter odoratum, in ore propter gustum, in manibus propter tactum, in pedibus propter gressum, in renibus propter delectationem ibi vrgentem. Probatur etiam ab eodem hac opinio, quia mortale est applicare morituro materiam, vel formam Sacramenti dubiam, etenim qui sic se gerit, primò exponit se periculo irritandi Sacramentum contra reuerentiam Sacramenti debitam; deinde exponit periculo salutis infirmum, si forte non erat attritus contra charitatem proximo debitam in tanta necessitate constituto. Altera ratio est; quia non est verisimile in tota Ecclesia hanc vngendi quinque sensus consuetudinem perpetuo viguisse, cuius initium non extat, nisi ex Apostolica traditione haberemus has quinque vnctiones esse huic Sacramento substantiales.

Sup. hoc loco Ref. & §§. not seq.

2. Verùm his non obstantibus contrariam sententiam probabiliter ego tenui in 3. part. tract. 4. resol. 168. cum Syluio, cui nunc addo Iacobum Granado de Sacram. in 3. part. contr. 8. tract. vnici. disp. 7. num. 12. vbi loquens de Pastoralis Mechliniensis vbi dicitur. In morbis contagiosis sufficere vngi organum sensus magis obuium, dicendo formam: Per istam, &c. sicut: Puto hanc doctrinam non esse damnandam, & posse ita sine peccato ministrari hoc Sacramentum saltem sub conditione, cum aliter non fuerit inuentus, qui ministrat, vel certe propter morbum contagiosum imminerit periculum Sacerdoti, qui magis detineretur, vt omnes vnctiones perficeret. Recolendum ergo est duos doctos recentiores, nempe Suarez, & Henriquez, probabile existi-

Qua hie est Ref. antecedens, & in aliis Ref. de §. eius primæ not.

RESOL. X.

An tempore pestis possit Sacerdos vngere vniam tantum partem dicendo consuetam formam, v. g. Per istam sanctam vnctionem, & suam piissimam misericordiam indulgeat tibi Deus, quidquid peccasti per visum, auditum, odoratum, gustum & tactum, vel an sit necessarium in prædicto casu saltem velocissimè sine forma crucis vngere vnium oculum, vniam manum, aurem, narem, & os, & dicere: Per istas sanctas vnctiones, &c? Et an extra casum necessitatis, si Sacerdos faceret vnctiones, non in forma Crucis, minime peccet lethaliter? Ex part. 3. tr. 4. Ref. 167. alias. 168.

§. 1. Sententiam affirmatiuam docet Syluius in 3. part. quest. 32. art. 7. quam approbasse Theologos Louanientes anno 1588. & 1573. testatur Octavius Tricaricensis Nuncius Apostolicus in Germania, & in directorio Ecclesiasticæ disciplinæ, vbi sic asserit. Et si ordinariè vngenda sunt singula singulorum sensuum loca, nec vnquam, nisi grauissima necessitas cogat, aliter faciendum sit; constabit tamen sacre Vnctionis Sacramentum. Et in vngendo contagioso morbo, aut peste laborante, ad euitandum contagionis periculum, sufficere, si vngatur sensus organum ad vnctionem magis expositum, & detectu, dicendo: Per istam sanctam vnctionem, & suam piissimam misericordiam, &c. Ita supradictus Nuncius Apostolicus, Syluius, & Theologi Louanientes, quibus etiam adde Chapeau illam de Sacram. cap. 5. §. 30. Et hanc sententiam probabilem esse præter D. citatos tenet etiam Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 8. cap. 3. n. 3. & Coninch de Sacram. disp. 19. dub. 3. n. 9. & 12. vnde in praxi tuto amplecti potest.

2. Sed ego in tali casu, potius velocissimè sine Crucis forma vnium oculum, vniam aurem, vniam

Sup. omni conuenio in hoc & seq. §. supra in Ref. 8. paulo post incipit. ad ref. & doctissimus. Barbosa. vsque in fine, de infra in Ref. seq. per totam, & in Ref. 1. & 2. recitauer in §. Prima & §. Secunda, & in Ref. 31. ad medium, a vers. sed an in & in Ref. 49. §. vlt. & in tom. 3. tr. 8. Ref. 60. la. §. 2. Versu lib. sed lege rem à principio, & alias